

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

14 in lie 2017

nr. 44

Biroului permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de hotărâre cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016.

Anexă:

1. Proiectul de hotărâre;
2. Nota informativă.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>229</u>		
" <u>14</u> "	<u>07</u>	2017
Ora		

Deputați în Parlament:

V. ȚURCAN

A. GUTIUM

N. DUDOGLO

M. POSTOICO

G. BALMOȘ

F. GAGAUZ

E. SMIRNOV

G. NOVAC

I. ȘUPAC

HOTĂRÎRE

cu privire la Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016

În temeiul art.128 din Regulamentul Parlamentului și alin.(3) al art.29 din Legea nr. 52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul),

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art. 1. – Se ia act de Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016 și de informația Comisiei drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului despre activitatea Avocatului Poporului în perioada de timp indicată.

Art.2. – Se apreciază evaluarea de ansamblu a situației cu privire la respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016, evidențierea problemelor majore în domeniu și îngrijorările Avocaților Poporului legate de acestea. Totodată, se subliniază importanța constatărilor și recomandărilor formulate în Raportul Avocatului Poporului, a căror implementare poate conduce la îmbunătățirea situației în ce privește respectarea drepturilor omului în țara noastră.

Art. 3. – Se menționează dinamica pozitivă de reorganizare a Centrului pentru Drepturile Omului în Oficiul Avocatului Poporului și se apreciază abordarea consecventă a problemelor existente în domeniul drepturilor și libertăților omului, fapt ce denotă potențialul Oficiului Avocatului Poporului de a-și realiza sarcinile în domeniul asigurării respectării drepturilor omului în Republica Moldova.

Art.4. – Se constată existența mai multor factori care împiedică asigurarea bunei realizări a mandatului Avocatului Poporului (Ombudsmanul) cauzați de:

- unele curențe ale Legii cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03.04.2015 și a cadrului normativ aferent;
- nerespectarea procedurii de asigurare financiară și material-tehnică a Oficiului Avocatului Poporului, stabilite în alin. (3) și alin. (4) al art. 37 din Legea nr.52 (sediul, transport de serviciu, etc.);

Art. 5. – Se recomandă Avocatului Poporului:

- să continue procesul de reorganizare a instituției și consolidare a capacităților acesteia prin asigurarea managementului strategic, tactic și operațional al Oficiului Avocatului Poporului în vederea realizării optime a misiunii și obiectivelor sale;
- să continue promovarea proactivă a respectării drepturilor și libertăților omului în societate;
- să întreprindă măsuri pentru asigurarea unei comunicări eficiente în plan intern și extern dintre Oficiul Avocatului Poporului cu mass-media, organizații ale societății civile, instituții omologe, parteneri de dezvoltare, organizații internaționale în domeniul drepturilor omului;
- să asigure perfecționarea practicilor de contribuire la apărarea drepturilor și libertăților persoanelor care locuiesc permanent, se află ori s-au aflat temporar pe teritoriul țării;
- să contribuie la perfecționarea legislației prin informarea și promovarea mai activă a propunerilor și recomandărilor elaborate în vederea eliminării cauzelor și condițiilor ce creează premise pentru încălcarea drepturilor și libertăților omului;
- să propună soluții, inclusiv la nivel legislativ, pentru optimizarea activității de prevenire a torturii în Republica Moldova potrivit standardelor internaționale și bunelor practici;
- să abordeze o atitudine mai consecventă față de soluționarea pe cale amiabilă a conflictelor între autoritățile publice și persoanele fizice.

Art. 6. – Guvernul:

- va întreprinde măsuri prompte pentru înlăturarea cauzelor ce au condus la încălcarea drepturilor omului, indicate în Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016;
- în viitorul cel mai apropiat, va întreprinde acțiuni ferme în vederea definitivării și remiterii Parlamentului spre examinare a unui nou Plan Național de Acțiuni în domeniul drepturilor omului. Planul de Acțiuni urmează să cuprindă recomandările Consiliului pentru Drepturile Omului formulate în cadrul Evaluării Periodice Universale și alte recomandări elocvente prezentate Republicii Moldova de Consiliul Europei și alte organisme ale tratatelor ONU (inclusiv ale Comitetului pentru Drepturile Omului, ale Comitetului pentru drepturile economice, sociale, ale Comitetului împotriva torturii, ale Comitetului pentru eliminarea discriminării rasiale, ale Comitetului pentru eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor, etc.);

- va stabili un sistem național eficient de monitorizare și evaluare a Planului Național de Acțiuni în domeniul drepturilor omului, care urmează să includă o unitate responsabilă, de exemplu, un secretariat în cadrul Ministerului Justiției, care periodic va informa Parlamentul despre implementarea recomandărilor formulate în cadrul Evaluării Periodice Universale;
- va iniția procedura de ratificare a protocolului opțional la Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități;
- va iniția procedura de ratificare a Protocolului Opțional la Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale;
- va elabora mecanismul de ajustare periodică a prestațiilor sociale și a salariului minim la nivelul minimului de existență;
- va asigura revizuirea criteriilor de evaluare a standardelor de acreditare a unităților medico-sanitare și farmaceutice și introducerea criteriilor de corespundere, axate pe respectarea calității, securității și siguranței actului medical pentru pacienți și pentru personalul medical, ce ar permite evaluarea respectării drepturilor omului în procesul prestării serviciilor medicale;
- va crea cadrul normativ și instituțional pentru examinarea cazurilor de malpraxis și asigurarea dreptului pacientului de a obține compensații pentru prejudiciul de orice natură adus în urma actului medical neprofesional;
- să creeze mecanisme legale și instituționale pentru prevenirea și combaterea fenomenului copiilor străzii;
- să susțină și să consolideze incluziunea în sistemul educațional a copiilor cu cerințe educaționale speciale prin dezvoltarea și perfecționarea continuă a cadrelor didactice și elaborarea metodologiilor și tehnicilor de lucru cu copiii cu cerințe educaționale speciale;
- va crea cadrul normativ și instituțional privitor la copiii care au comis infracțiuni prevăzute de legea penală, dar nu au atins vârsta răspunderii penale și va elabora un plan național de prevenire și combatere a delincvenței juvenile;
- va întreprinde acțiunile necesare pentru a exclude orice discriminare pe motiv de apartenență etnică sau lingvistică;
- va asigura accesul efectiv pentru reprezentanții minorităților naționale la studierea limbii de stat, prin elaborarea și implementarea programelor educaționale calitative;
- va eficientiza politicile sectoriale pentru supravegherea, gestionarea și protecția resurselor de apă, va asigura monitorizarea calității apei potabile la nivel național, în mod sistematic și coordonat și va întreprinde măsuri pentru asigurarea executării integrale și în termenele stabilite a acțiunilor din Planului de acțiuni privind

implementarea Strategiei de gestionare a deșeurilor în Republica Moldova pentru anii 2013-2027;

- va asigura finanțarea sistemului penitenciar pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, potrivit propunerilor de buget înaintate de către Departamentul Instituțiilor Penitenciare;

- va susține propunerile și recomandările Avocatului Poporului de perfecționare a cadrului normativ național în domeniul drepturilor omului;

- va prezenta spre avizare Avocatului Poporului toate proiectele de acte normative ce țin de drepturile și libertățile fundamentale ale omului;

- va colabora cu Avocatul Poporului în vederea amendării Legii cu privire la Avocatul Poporului nr.52 din 03.04.2014 și a altor acte normative, potrivit Avizului Comisiei de la Veneția nr.808/2015 din 25 iunie 2015 și Avizului Directoratului general Drepturile Omului și Statul de Drept al Consiliului Europei din 28 noiembrie 2015 asupra Legii cu privire la Avocatul Poporului;

- va întreprinde măsuri pentru asigurarea financiară și material-tehnică a Oficiului Avocatului Poporului potrivit procedurii stabilite în alin. (3) și alin. (4) al art.37 din Legea cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) nr. 52 din 03.04.2014, în volumul necesar pentru asigurarea exercitării atribuțiilor Avocatului Poporului;

- va întreprinde acțiuni prompte pentru crearea condițiilor de muncă adecvate pentru colaboratorii Oficiului Avocatului Poporului prin soluționarea problemelor legate de sediul instituției;

- va contribui la executarea hotărârilor instanțelor judecătorești naționale pentru a exclude/diminua numărul condamnărilor Republicii Moldova la CtEDO;

- va informa Parlamentul, pînă la data de _____ 2017, despre realizarea prezentei hotărâri.

Art.7. – Agentul Guvernamental:

- va asigura o conlucrare și comunicare eficientă cu Oficiul Avocatului Poporului și Parlament, astfel încît, Parlamentul să fie informat o dată în trimestru de către Agentul Guvernamental despre hotărârile și deciziile Curții Europene, despre măsurile care urmează a fi întreprinse sau care au fost întreprinse în vederea executării acestora, precum și despre corespondența cu Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei privind executarea hotărârilor și deciziilor Curții Europene, așa cum prevede alin.(2) al art.22 al Legii nr.151 din 30.07.2015 cu privire la Agentul guvernamental;

- va înainta, în termen rezonabil, propuneri de modificare a legislației naționale pentru a asigura executarea hotărârilor Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Art.8. – Se recomandă autorităților administrației publice locale de toate nivelele:

- să întreprindă măsurile necesare, potrivit atribuțiilor, pentru asigurarea accesului în secțiile de votare pentru persoanele în vârstă și cu dizabilități;
- să întreprindă măsuri ferme în vederea angajării specialiștilor principali pentru protecția drepturilor copilului în autoritățile publice locale de nivelul 1;
- să asigure informarea activă, corectă și la timp a cetățenilor asupra chestiunilor de interes public și asupra problemelor de interes personal, în condițiile Legii nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație;
- să facă publice și direct accesibile populației informațiile ce conțin de descrierea structurii instituției și adresa acesteia, a funcțiilor, direcțiilor și formelor de activitate ale instituției, a subdiviziunilor și competențelor lor, programul de lucru al acestora, deciziile finale asupra principalelor probleme examinate.

Art.9. – Consiliul Superior al Magistraturii și Curtea Supremă de Justiție va:

- examina oportunitatea modificării Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.5 din 17 noiembrie 2014 în vederea menționării exprese la pct.15 că în Republica Moldova limba rusă ca limbă de comunicare interetnică nu poate fi asimilată cu o limbă străină, dându-se de înțeles instanțelor de judecată că la restituirea cererii pe motiv că a fost întocmită în limba rusă nu pot fi aplicate prevederile art.171, alin.(1) Cod de procedură civilă;
- întreprinde acțiuni prompte pentru a planifica resursele necesare pentru dublarea unităților de traducător pentru fiecare instanță de judecată;
- analiza și va sistematiza practica judiciară, cu scopul respectării legislației în vigoare pentru unificarea practicii judiciare în acest sens și neadmiterea în viitor a unor astfel de încălcări ale legislației din partea judecătorilor;
- întreprinde alte acțiuni legale pentru excluderea practicilor de îngrădire a accesului la justiție a persoanelor ce nu cunosc limba de stat și a practicilor de tergiversare a examinării cauzelor de către instanțele judecătorești, și neadmiterea în viitor a unor astfel de încălcări ale legislației din partea judecătorilor.

Art. 10. – Raportul Avocatului Poporului privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016 va fi publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.11. – Controlul asupra îndeplinirii prezentei hotărâri va fi exercitat de Comisia drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului, precum și de celelalte

comisii permanente, deoarece asigurarea respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului este scopul perfecționării actelor legislative realizată de întregul Parlament.

Art.12. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă

În conformitate cu prevederile art.29 din Legea nr.52 din 03.04.2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), pînă la data de 15 martie a fiecărui an, Avocatul Poporului prezintă Parlamentului raportul anual privind respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova. Raportul va conține, obligatoriu, un capitol consacrat situației privind respectarea drepturilor și libertăților copilului și un capitol privind prevenirea torturii.

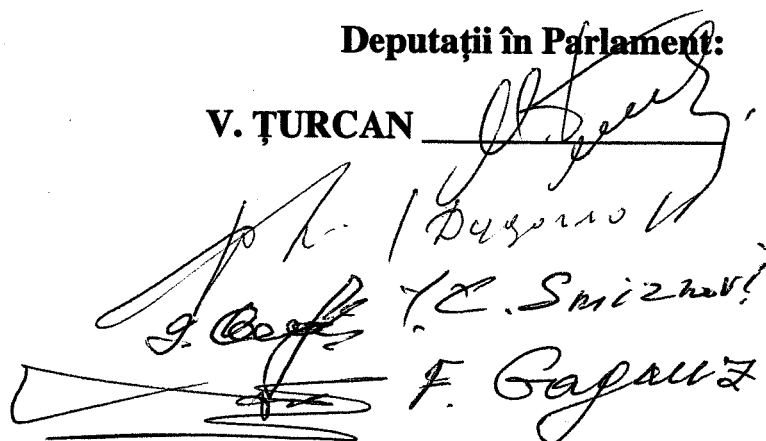
Raportul cuprinde o evaluare de ansamblu a situației cu privire la respectarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova în anul 2016, evidențiază problemele majore din domeniu și subliniază îngrijorările Avocaților Poporului referitoare la acestea. Se fac constatări și recomandări, a căror implementare poate duce la îmbunătățirea situației în ceea ce privește respectarea drepturilor omului în Republica Moldova.

În acest sens, documentul se concentrează pe câteva segmente-cheie, cum sunt: accesul la justiție, libertatea de opinie și de exprimare, dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și la protecția socială, respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, dreptul la un mediu ecologic sănătos. Un capitol aparte se referă la evoluțiile privind respectarea drepturilor copilului. Totodată, raportul mai cuprinde și alte compartimente, în care sunt menționate subiectele aflate în atenția Avocaților Poporului.

Proiectul de hotărîre prevede acceptarea raportului anual al Avocatului Poporului, precum și recomandări și solicitări pentru diferite autorități publice de a remedia carențele depistate în termen cît mai restrîns.

Deputații în Parlament:

V. ȚURCAN

I. Dăbulea
G. Bogdan
C. Smiznov
F. Găpuș